

Prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău (jud. L. Pruteanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Vascan, E. Fistican, V. Clima)

ÎNCHEIERE

14 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de
Întreprinderea Municipală Regia Exploatare a Drumurilor și Podurilor
„EXDRUPO”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea
Municipală Regia Exploatare a Drumurilor și Podurilor „EXDRUPO” împotriva
Societății Comerciale „Regatex-Grup” Societate cu Răspundere Limitată cu privire
la încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 28 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 09 septembrie 2015 Întreprinderea Municipală Regia Exploatare a
Drumurilor și Podurilor „Exdrupo” (în continuare ÎM „EXDRUPO”) a depus cerere
de chemare în judecată împotriva SC „Regatex-Grup” SRL solicitând încasarea
cheltuielilor de judecată, după cum urmează: suma de 10000 lei cu titlu de taxă de
stat achitată la depunerea apelului, suma de 10000 lei cu titlul de cheltuieli de
asistență juridică (onorariu de participare), suma de 105964 lei cu titlul de cheltuieli
de asistență juridică (onorariu de succes).

În motivarea acțiunii s-a invocat că la data de 15 februarie 2012 ÎM
„EXDRUPO” a încheiat contractul de asistență juridică nr.42N/2012, cu următoarele
clauze: „pct. 1.1. Beneficiarul însărcinează, iar Avocatul, contra unei remunerații, în
conformitate cu pct.2.1. al prezentului contract, se obligă să acorde servicii de
consultare și reprezentare juridică în fața instanțelor de judecată naționale, pe cazul
civil: SC „Regatex-Grup” SRL vs ÎM „EXDRUPO” - acțiune de încasare a datoriei;
pct. 2.1. Beneficiarul se obligă să achite onorariu de participare către avocat în sumă
de 10000 lei. Onorariul de participare se achită în decurs de 30 de zile de la semnarea
prezentului contract în două rate a câte 5000 lei; pct.2.2. În caz de succes
(respingerea integrală a pretențiilor înaintate de SC „Regatex-Grup” SRL vs ÎM
„EXDRUPO”), Beneficiarul se obligă să achite un onorariu de succes în mărime de
12% din valoarea litigiului (conform Recomandării Baroului Avocaților din

Republica Moldova privind cuantumul onorariilor percepute în diverse categorii de cauze, aprobată prin Hotărârea Consiliului din 29 decembrie 2005). Onorariul de succes se achită în decurs de 30 de zile după pronunțarea deciziei irevocabile.”

A menționat reclamanta că a achitat onorariul de participare către avocat în mărime de 10000 lei conform prevederilor contractului din 15 februarie 2012, iar, ulterior adoptării deciziei nr. 2rae-57/13 din 13 martie 2013 a Curții Supreme de Justiție prin care acțiunea SC „Regatex-Grup” SRL privind încasarea sumei a fost respinsă integral, a achitat și onorariul de succes în mărime de 105964 lei. În confirmarea suportării cheltuielilor de judecată privind achitarea taxei de stat în sumă de 10000 lei pentru examinarea apelului, a anexat dispoziția de plată în original, iar achitarea sumei de 10000 lei cu titlu de onorariu de participare, a confirmat-o prin dispozițiile de plată și facturile anexate, la fel și achitarea sumei de 105964 lei cu titlu de onorariu de succes.

A precizat reclamanta că calculul onorariului de succes este constituit din tariful onorariului perceput de avocat, care corespunde tarifului aprobat de Consiliul Baroului Avocaților al RM din 29 decembrie 2005, conform căruia în litigiile cu caracter patrimonial cuantumul onorariului se stabilește în cotă procentuală din valoarea litigiului.

A indicat reclamanta că prin hotărârea din 19 octombrie 2011 a Judecătoriei Economice de Circumscripție a fost încasată de la ÎM „EXDRUPO” în beneficiul SC „Regatex-Grup” SRL suma de 883040 lei. Această sumă se încadrează în categoria nr.4, conform căreia în litigiile cu valoarea între 500000 lei și 1000000 lei, valoarea minimă a onorariului este de 4%, iar valoarea maximă a onorariului este de 15%. Părțile au convenit asupra onorariului de succes în mărime de 12% din valoarea litigiului și cuantumul onorariului de succes a fost estimat la suma de 105964 lei.

A afirmat reclamanta că avocatul a intervenit în proces după pronunțarea hotărârii de către prima instanță și a întreprins toate acțiunile impuse de situație pentru a proteja efectiv drepturile și interesele ÎM „EXDRUPO”, iar toate cererile și demersurile întocmite și înaintate de avocat au fost admise. Avocatul a lucrat în cauza respectivă șaptezeci de ore: cincisprezece ore pentru studierea dosarului; zece ore pentru întocmirea și depunerea apelului, cinci ore pentru completarea apelului; cinci ore pentru întocmirea și depunerea cererii de atragere a intervenientului accesoriu, care a fost admisă; cinci ore pentru întocmirea și depunerea cererii de scutire parțială de plata taxei de apel, care a fost admisă; douăsprezece ore pentru întocmirea susținerilor verbale în formă scrisă; douăsprezece ore pentru prezentarea la patru înfățișări în fața instanței de apel, la care avocatul a petrecut câte trei ore, inclusiv așteptările; o oră pentru pledarea în fața instanței de apel; cinci ore pentru întocmirea și prezentarea referinței la Curtea Supremă de Justiție. Astfel, scopul pus în fața avocatului a fost realizat pe deplin și acțiunea înaintată de SC „Regatex-Grup” SRL a fost respinsă integral.

Prin hotărârea din 21 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „EXDRUPO” și s-a încasat de la SC „Regatex-Grup” SRL în beneficiul ÎM „EXDRUPO” cheltuielile de judecată suportate: taxa de stat achitată în sumă de 10000 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 10000 lei, în total suma de 20000 lei; s-a respins ca neîntemeiată pretenția cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată suportate,

constituite din onorariul de succes în sumă de 105964 lei.

Prin încheierea din 23 ianuarie 2017 a Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) s-a respins cererea reprezentantului ÎM „EXDRUPO” cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare la hotărârea din 21 decembrie 2016 a Judecătorei Buiucani, mun.Chișinău, dosarul nr. 2c-104/2016.

Prin decizia din 28 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de SC „Regatex-Grup” SRL împotriva hotărârii din 21 decembrie 2016 a Judecătorei Buiucani, mun.Chișinău; s-a admis cererea de apel și cererea de recurs depuse de ÎM „EXDRUPO” împotriva hotărârii din 21 decembrie 2016 a Judecătorei Buiucani, mun.Chișinău și a încheierii din 23 ianuarie 2017 a Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) și s-a casat hotărârea din 21 decembrie 2016 a Judecătorei Buiucani, mun.Chișinău și încheierea din 23 ianuarie 2017 a Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani); s-a adoptat o nouă hotărâre prin care s-a încasat de la SC „Regatex-Grup” SRL în beneficiul ÎM „EXDRUPO” suma de 10000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, suma de 10000 lei cu titlu de taxă de stat achitată în ordine de apel la examinarea dosarului nr.2e-7567/11-SC „Regatex-Grup” SRL împotriva ÎM „EXDRUPO” cu privire la încasarea clauzei penale și a dobânzii de întârziere, suma de 600 lei cu titlu de taxă de stat la depunerea prezentei acțiuni în instanța de fond, suma de 450 lei cu titlu de taxă de stat la depunerea cererii de apel; în rest s-au respins ca neîntemeiate cerințele ÎM „EXDRUPO” împotriva SC „Regatex-Grup” SRL cu privire la încasarea sumei de 105964 lei cu titlu de onorariu de succes, a sumei de 3178, 92 lei la depunerea prezentei acțiuni în instanța de fond și a sumei de 1933 lei cu titlu de taxă de stat la depunerea cererii de apel.

La 20 noiembrie 2017 ÎM „EXDRUPO” a declarat recurs împotriva deciziei din 28 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea respingerii cerințelor ÎM „EXDRUPO” privind încasarea sumei de 105964 lei cu titlu de onorariu de succes, a sumei de 3178,92 lei cu titlu de taxă de stat la depunerea acțiunii în instanța de fond și a sumei de 1933 lei cu titlu de taxă de stat la depunerea cererii de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a pretențiilor din cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „EXDRUPO” împotriva SC „Regatex-Grup” SRL.

În motivarea recursului a invocat că decizia instanței de apel este ilegală și pasibilă casării, deoarece nu corespunde exigențelor principiului nr. 6 al Recomandării nr. R(84)5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea funcționării justiției, adoptată de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei la 28 februarie 1984, conform căruia decizia instanței de apel trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de apelant și intimat, adică formulările din conținutul deciziei trebuie să corespundă exigențelor de: corectitudine, certitudine, concretețe, deplinătate, claritate, consecutivitate, logică, elocvență, lipsă de rezerve, sobrietate, oficialitate, relevanță și să nu lase părților impresia că nu au fost auzite. În opinia recurentei, în mod special, nu corespunde tuturor normelor de drept și nu răspunde în mod sigur și expres la obiecțiile formulate de recurent în procesul examinării cererii de apel. Astfel, în opinia sa, se conturează încălcarea normelor de drept material și de drept

procedural.

Consideră că abordarea chestiunii referitor la onorariul de succes atât de către prima instanță, cât și de instanța de apel este destructivă, contrară principiului echității și principiului reparării integrale a prejudiciului.

Opinează că, hotărârea primei instanțe este contrară principiului reparării integrale a prejudiciului, care rezultă din prevederile art. 14 Cod civil și art. 94 Cod de procedură civilă. Or, prima instanță a respins capătul de cerere privind încasarea onorariului de succes fără a ține cont de acest principiu. În speță, în opinia recurentei, instanța de apel nici nu a purces la aprecierea rezonabilității cuantumului onorariului de succes, pur și simplu respingând acest capăt de cerere. Astfel, instanța de apel nu și-a motivat corespunzător soluția sa, contrar exigențelor impuse de art. 6 § 1 CEDO privind hotărârea motivată.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 28 iunie 2017, iar ÎM „EXDRUPO” a declarat recurs la 20 noiembrie 2017.

Materialele cauzei atestă că decizia contestată a fost expediată participanților la proces la 12 septembrie 2017, conform scrisorii de însoțire (f.d.161), însă date despre recepționarea acesteia de către recurentă lipsesc. Astfel, recursul se consideră a fi declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de ÎM „EXDRUPO”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎM „EXDRUPO” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de ÎM „EXDRUPO”.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Întreprinderea Municipală Regia Exploatare a Drumurilor și Podurilor „EXDRUPO” împotriva deciziei din 28 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Oleg Sternioală

Judecători

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic